

Eiropas Savienības
Padome

Luksemburgā, 2024. gada 24. jūnijā
(OR. en)

11339/24

DEVGEN 92
ACP 73
RELEX 858
FIN 583
OCDE 6
SUSTDEV 72

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs: Padomes Ģenerālsekretariāts

Datums: 2024. gada 24. jūnijs

Saņēmējs: delegācijas

Iepr. dok. Nr.: 11110/24

Temats: 2024. gada ziņojums Eiropadomei par ES attīstības palīdzības mērķiem
– Padomes secinājumi (2024. gada 24. jūnijs)

Pielikumā pievienoti Padomes secinājumi par 2024. gada ziņojumu Eiropadomei par ES attīstības palīdzības mērķiem, kurus Padome apstiprināja 4038. sanāksmē, kas notika 2024. gada 24. jūnijā.

2024. gada ziņojums Eiropadomei par ES attīstības palīdzības mērķiem

Padomes secinājumi

1. Eiropadome 2010. gada 17. jūnijā lūdza Padomi sagatavot gada ziņojumu par ES un dalībvalstu oficiālās attīstības palīdzības (OAP) saistībām un to izpildi ¹. Šis ir trīspadsmitais šāda veida gada ziņojums Eiropadomei. Padome atzinīgi vērtē analīzi, ko Komisija veikusi par tendencēm attiecībā uz ES kolektīvajām un individuālajām OAP saistībām un kā pamatā ir 2022. gada OAP dati un Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas Attīstības palīdzības komitejas (ESAO-DAC) sniegta provizoriska informācija, kas apstiprina, ka **ES un tās dalībvalstis ir saglabājušas savu pozīciju kā lielākais OAP sniedzējs pasaulē (sk. 1. attēlu). ES un tās dalībvalstis 2022. un 2023. gadā nodrošināja 42 % no globālās OAP ² un ir apliecinājušas savu vadošo lomu attiecībā uz globālo ilgtspējīgas attīstības programmu.** Padome atzinīgi vērtē ES kolektīvās OAP būtisko palielināšanos 2022. gadā salīdzinājumā ar 2021. gadu un turpmāku pieaugumu 2023. gadā ³. Tomēr Padome uzsver, ka ES un tās dalībvalstīm ir steidzami jāveic papildu darbība virzībā uz to, lai sasniegtu individuālos mērķus, kā arī ES kolektīvās saistības līdz 2030. gadam nodrošināt 0,70 % no NKI kā OAP un 0,20 % kā OAP vismazāk attīstītajām valstīm.

¹ OAP saistības sk. pielikumā.

² Saskaņā ar šeit izmantoto definīciju globālā OAP ietver ES kolektīvo un visu pārējo DAC un ar DAC nesaistīto līdzekļu devēju valstu, kuras ziņo ESAO, sniegto OAP.

³ OAP no 71,6 miljardiem EUR 2021. gadā palielinājās līdz 93,3 miljardiem EUR 2022. gadā un 95,9 miljardiem EUR 2023. gadā. Aplūkojot ES kolektīvo OAP daļu no NKI, redzams pieaugums no 0,49 % 2021. gadā līdz 0,59 % 2022. gadā, kam sekoja samazinājums līdz 0,57 % 2023. gadā, kas joprojām ir ievērojami augstāks rādītājs nekā 2021. gadā.

2. Padome atzīst strauji mainīgos ģeopolitiskos apstākļus, kuros OAP 2022. un 2023. gadā tika piešķirta. Padome atkārtoti apstiprina, ka ES apņemšanās atbalstīt Ukrainu, tostarp, izmantojot nesen pieņemto Ukrainas mehānismu, neskar tās apņemšanos attiecībā uz partnervalstīm un atbalstu tām, jo īpaši visneaizsargātākajām valstīm. Padome uzsver, ka nepamatotais un neprovocētais Krievijas agresijas karš pret Ukrainu ir apdraudējis progresu saistībā ar Programmu 2030. gadam, un atkārtoti pauž apņemšanos mazināt Krievijas agresijas globālās sekas, kas ir īpaši skārušas daudzas mazāk aizsargātas valstis, jo īpaši Āfrikā, kā arī apkarot nabadzību, nevienlīdzību un nenodrošinātību ar pārtiku visā pasaulē. Ņemot vērā Krievijas agresijas karu pret Ukrainu, ES ir pastiprinājusi savu atbalstu globālajai nodrošinātībai ar pārtiku, jo īpaši, izmantojot ES un Ukrainas solidaritātes joslas, kas bija svarīgas, lai palīdzētu Ukrainas graudus nogādāt globālajos tirgos. Jaunattīstības valstis īpaši ietekmē augstākas enerģijas un pārtikas cenas, kas vēl vairāk kaitē to likviditātei, parāda līmenim un makroekonomiskajām perspektīvām. Šo tendenci ir pastiprinājušas Covid-19 pandēmijas ieilgušās sekas un planētas trīskāršās krīzes (klimata pārmaiņas, biodaudzveidības izzušana un piesārņojums) ietekme. Padome atgādina Eiropadomes 2024. gada marta secinājumus un visus to aspektus attiecībā uz situāciju Tuvajos Austrumos un atzīst, ka būs vajadzīgi ievērojami resursi, lai atbalstītu koordinētus starptautiskus centienus atjaunot Gazu.
3. Padome atgādina ES un tās dalībvalstu apņemšanos īstenot Ilgtspējīgas attīstības programmu 2030. gadam un IAM un Parīzes nolīguma mērķus, kā arī globālā biodaudzveidības satvara mērķus un mērķrādītājus saskaņā ar 2015. gada Adisabebas rīcības programmu. Atkārtoti apstiprinot jauno Eiropas Konsensu par attīstību ⁴, Padome apstiprina ES un tās dalībvalstu apņemšanos iestāties par principiem attiecībā uz ilgtspējīgu attīstību, galējas nabadzības izskaušanu, bada un visu veidu nepietiekama uztura izskaušanu, neaizsargātības mazināšanu, nevienlīdzības novēršanu un neviena neatstāšanu novārtā, kā arī tās kolektīvo un individuālo apņemšanos attiecībā uz ilgtspējīgas attīstības, tostarp OAP, finansēšanu. Padome arī atgādina saistības ilgtspējīgas attīstības jomā, kā arī saistības novērst jebkādu IAM vājināšanos, uzsver, ka ir jāturpina atbalstīt partnervalstis to pārejā uz noturīgām un ilgtspējīgām pārtikas sistēmām ar labākiem rādītājiem uztura jomā, un atkārtoti apstiprina, ka ir svarīgi, lai vismaz 93 % no *NDICI-GE* izdevumiem būtu paziņojami kā oficiālā attīstības palīdzība (OAP).

⁴ 2017/C 210/01: Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju, Eiropas Parlamenta un Eiropas Komisijas kopīgais paziņojums.

4. Padome uzsver, ka ir svarīgi samazināt globālo finansējuma nepietiekamību, lai sasniegtu IAM, un sasaistīt visus finansējuma avotus ar Programmas 2030. gadam īstenošanu saskaņā ar Parīzes pakta cilvēkiem un planētai. Padome uzsver OAP būtisko nozīmi Programmas 2030. gadam īstenošanas finansēšanā un tās spēju piesaistīt citus publiskos un privātos finansējuma avotus, piemēram, vietējo resursu mobilizēšanu, apvienoto finansējumu un ilgtspējīgas privātas investīcijas. Padome uzsver, ka ir svarīgi atbalstīt spēju veidošanu, tostarp nolūkā stiprināt partnervalstu absorbcijas spējas, un atgādina savus 2021. gada novembra secinājumus par Eiropas publiskā sektora zinātību ES ārējā darbībā.
5. Atgādinot savus 2021. gada aprīļa un 2023. gada novembra secinājumus par Eiropas komandu, Padome atkārtoti apstiprina, cik svarīga ir Eiropas komandas pieeja un Eiropas komandas iniciatīvas attīstības efektivitātes palielināšanā, un uzsver, ka ir svarīgi, lai Eiropas komandas iniciatīvas būtu pilnībā saskaņotas ar partnervalstu attīstības vajadzībām un prioritātēm.
6. Padome atkārtoti apstiprina ES stratēģijas *Global Gateway* mērķi atbalstīt noturību un ilgtspējīgu attīstību partnervalstīs, izmantojot gan materiālās, gan nemateriālās infrastruktūras projektus visās piecās stratēģijas galvenajās jomās, risinot neatliekamus globālus izaicinājumus, veicinot cilvēces attīstību un mobilizējot gan publiskos, gan privātos līdzekļus, lai palielinātu piekļuvi ilgtspējīgam finansējumam. Eiropas Fonds ilgtspējīgai attīstībai plus (EFIA+) un citi Eiropas investīciju instrumenti, kuru mērķis ir maksimāli palielināt līdzekļu piesaistīšanu un ietekmi uz attīstību, arī turpmāk palīdzēs īstenot Programmu 2030. gadam.
7. Padome atzinīgi vērtē notiekošos reformu centienus virzībā uz ambiciozākām, iekļaujošākām, reprezentatīvākām, efektīvākām un ietekmīgākām starptautiskām finanšu iestādēm, kas ir labāk sagatavotas, lai risinātu pārrobežu izaicinājumus un jaunattīstības valstu vajadzības un prioritātes attiecībā uz Programmas 2030. gadam un Parīzes nolīguma īstenošanu. Jo īpaši ES un tās dalībvalstis turpinās konstruktīvi iesaistīties diskusijās par daudzpusējo attīstības banku reformu un plašāk – par starptautiskās finanšu arhitektūras reformu. ES un tās dalībvalstis arī turpmāk būs apņēmības pilnas atbalstīt ambiciozu *IDA21* papildinājumu. Padome arī turpmāk būs apņēmības pilna atbalstīt Nākotnes samitu un tā pielikumus, Nākotnes paaudžu deklarāciju un Globālo digitālo pakta, kā arī ceturto Starptautisko konferenci par attīstības finansēšanu, kas 2025. gadā notiks Spānijā.

8. Padome uzsver, ka cilvēces attīstība ir ES ārējās darbības un starptautisko partnerību centrālais elements, kas ietver veselību, pārtikas un uztura nodrošinājumu, izglītību, sociālo aizsardzību, sociālo iekļaušanu, *WASH* un visu veidu nevienlīdzības, tostarp dzimumu nevienlīdzības, mazināšanu ⁵.
9. Padome uzsver, ka OAP ir pilnībā jāveicina dzimumu līdztiesība, gan integrējot šo jautājumu, gan veicot mērķtiecīgas darbības, tostarp, sasniedzot *NDICI* – “Eiropa pasaulē” mērķus ⁶. Tas atbilst ES Dzimumu līdztiesības rīcības plānam (*GAP*) III, ko pieņēmusi Eiropas Komisija un Eiropas Savienības Augstais pārstāvis un kas tika atzinīgi novērtēts prezidentvalsts secinājumos, kuros noteikts, ka 85 % no visām jaunajām ārējām darbībām līdz 2025. gadam veicinās šā mērķa sasniegšanu. Padome uzsver, cik svarīga ir transformatīva pieeja, ar kuru pievēršas dzimumu nelīdztiesības pamatcēloņiem, un norāda, ka pievēršanās dzimumu līdztiesībai un multiplajai diskriminācijai, ar kuru saskaras neaizsargātas vai marginalizētas personas, ir ES prioritātes visās darbības jomās. Padome arī uzsver cilvēktiesībās balstītu pieeju attīstībai visās ES darbības jomās.
10. Saskaņā ar Padomes secinājumiem par klimata diplomātiju Padome apstiprina ES stingro apņemšanos cieši sadarboties ar partneriem, lai paātrinātu taisnīgu un iekļaujošu globālo zaļo pārkārtošanos un atbalstītu to pielāgošanās spējas, stiprinātu noturību un mazinātu to neaizsargātību, tostarp, cita starpā sniedzot OAP.

⁵ Tas atbilst jaunajam Eiropas Konsensam par attīstību, Ilgtspējīgas attīstības programmai 2030. gadam, Padomes 2021. gada jūnija secinājumiem “Stiprināt Eiropas komandas apņemšanos cilvēces attīstības labā”, Padomes 2021. gada novembra secinājumiem “Ūdens ES ārējās darbības jomā”, Padomes 2022. gada novembra secinājumiem par Jaunatnes rīcības plānu ārējā darbībā, Padomes 2023. gada novembra secinājumiem par sociālo, zaļo un digitālo pārkārtošanos un Padomes 2024. gada janvāra secinājumiem par ES Globālo veselības stratēģiju.

⁶ Attiecīgais *NDICI* – “Eiropa pasaulē” mērķis nosaka, ka vismaz 85 % jauno īstenoto darbību vienam no pamata vai nozīmīgiem mērķiem vajadzētu būt dzimumu līdztiesībai un ka vismaz 5 % minēto darbību vienam no pamatmērķiem vajadzētu būt dzimumu līdztiesībai un sieviešu un meiteņu tiesībām un pilnvērtīgu iespēju nodrošināšanai.

11. Padomei ir bažas par to, ka paplašinās cilvēces attīstības plaisa, un par nevienmērīgo attīstības progresu, kas nabadzīgākos iedzīvotājus vēl vairāk atstāj novārtā.⁷ Padome uzsver, ka globālā OAP joprojām ir svarīgs finansējuma avots visnabadzīgākajām un visneaizsargātākajām valstīm, jo īpaši vismazāk attīstītajām valstīm (VAV), mazajām salu jaunattīstības valstīm (SIDS) un jaunattīstības valstīm bez izejas uz jūru, kā arī valstīm, kurās valda nestabilitāte vai konflikti. Saskaņā ar 2022. gada maija secinājumiem “ES atjaunotā partnerība ar vismazāk attīstītajām valstīm” Padome atkārtoti apstiprina savu apņemšanos attiecībā uz VAV un saviem visneaizsargātākajiem partneriem, atbalstot to noturību konfliktsensitīvā pieejā, ko panāk, pievēršoties nestabilitātes pamatcēloņiem un strādājot, izmantojot humānās palīdzības, attīstības un miera saikni.
12. Padome atzinīgi vērtē to, ka ES un tās dalībvalstis joprojām ir lielākās OAP sniedzējas pasaulē, tostarp vismazāk attīstītajām valstīm. Tomēr Padome pauž bažas par to, ka pēc neliela pieauguma 2021. gadā ES un tās dalībvalstu kolektīvā OAP vismazāk attīstītajām valstīm 2022. gadā samazinājās⁸. ES kolektīvā OAP vismazāk attīstītajām valstīm 2020. gadā veidoja 16,3 miljardus EUR, 2021. gadā – 16,5 miljardus EUR un 2022. gadā – 15,3 miljardus EUR. Turklāt Padome pauž bažas par nelielo samazinājumu ES kolektīvās OAP apjomā VAV kā daļu no NKI, kas 2022. gadā samazinājās līdz 0,10 % no 0,11 % 2021. gadā un 0,12 % 2017.–2020. gadā. Padomei ir arvien lielākas bažas par to, ka ES joprojām nav sasniegusi savu kolektīvo mērķi – īstermiņā nodrošināt 0,15 %–0,20 % no NKI vismazāk attīstītajām valstīm, un atkārtoti apstiprina, ka nekavējoties jākāpina centieni sasniegt mērķi – līdz 2030. gadam VAV kopīgi nodrošināt OAP 0,20 % apmērā no NKI.
13. Padome arī atzīst konkrētus izaicinājumus valstīs, kas no zema ienākumu līmeņa statusa pāriet uz vidēja ienākumu līmeņa statusu. Saskaņā ar jauno Eiropas Konsensu par attīstību ES un tās dalībvalstis iesaistīsies attīstības sadarbībā, politikas dialogā un partnerībās ar valstīm ar

⁷ Avots: *UNDP*, pārskats par cilvēces attīstību, 2024: S.2. attēls, 4. lpp.; SVF, Ziņojums par pasaules ekonomikas perspektīvām, 2024. gada aprīlis, xiv lpp.; Pasaules Banka, Pasaules ekonomikas perspektīvas, 2024. gada janvāris, 17. lpp.

⁸ Jāņem vērā, ka kopējā OAP vismazāk attīstītajām valstīm (VAV) par 2023. gadu vēl nav zināma, jo tās aprēķins lielā mērā ir balstīts uz attiecīgajām “ieskaitītajām daudzpusējām summām” no dalībvalstu pamatieguldījumiem daudzpusējās organizācijās un ESAO šos ieskaitījumus parasti publisko tikai X+1 gada beigās. Turklāt elements “reģionālā OAP, par kuru zināms, ka tā sniedz labumu vismazāk attīstītajām valstīm”, kas ir daļa no kopējās OAP aprēķina vismazāk attīstītajām valstīm kopš 2020. gada, būs pieejams tikai kā daļa no ESAO publicētajiem datiem X+1 gada beigās. Tāpēc 2022. gada skaitļi patlaban ir jaunākie pieejamie pilnīgie dati.

vidējiem ienākumiem jautājumos, kas attiecas uz ilgtspējīgu attīstību, nabadzības izskaušanu, nevienlīdzību, globālu sabiedrisko labumu un citām kopīgām interesēm.

14. Padome atkārtoti apstiprina apņemšanos ievērot efektīvas attīstības sadarbības principus, par kuriem vienošanās panākta Pasaules mēroga partnerības efektīvai attīstības sadarbībai kontekstā, kā arī politikas saskaņotību attīstībai, jo minētie elementi ir būtiski IAM sasniegšanai, tostarp, pievēršoties ES iekšējo politiku ietekmei uz partnervalstīm.
15. Ņemot vērā minēto, Padome vēlas Eiropadomei darīt zināmu šādu informāciju:
 - a. ES kolektīvās OAP ⁹ apjoms ¹⁰ 2023. gadā sasniedza 95,9 miljardus EUR, kas ir palielinājums salīdzinājumā ar 93,3 miljardiem EUR 2022. gadā un 71,6 miljardiem EUR ¹¹ 2021. gadā. Šis palielinājums kopš 2021. gada liecina par ES un tās dalībvalstu atjaunotajiem centieniem sniegt atbalstu jaunattīstības valstīm un personām neaizsargātās situācijās, izmantojot Eiropas komandas pieeju.
 - b. ES un tās dalībvalstis ir saglabājušas savu pozīciju kā lielākais OAP sniedzējs pasaulē (sk. 1. attēlu), 2022. un 2023. gadā nodrošinot 42 % no globālās OAP ¹², un apliecinājušas savu vadošo lomu attiecībā uz globālo ilgtspējīgas attīstības programmu.
 - c. ES kolektīvais OAP apjoms bija 0,57 % no ES NKI 2023. gadā. Lai gan ir vērojams neliels samazinājums salīdzinājumā ar 0,59 % no ES NKI 2022. gadā, tas joprojām ir ievērojami

⁹ Pamatojoties uz dotācijas ekvivalentu, kas ir OAP koncesionālo aizdevumu vērtības aprēķināšanas jaunā metode, ko pirmo reizi piemēroja 2019. gadā 2018. gada datiem attiecībā uz valsts sektora aizdevumiem un daudzpusējām iestādēm izsniedzamiem aizdevumiem, sākot ar 2020. gada datiem, – arī attiecībā uz parādu atvieglošanu un, sākot ar 2023. gada datiem (ar fakultatīvu viena gada pārejas periodu), – arī attiecībā uz privātā sektora instrumentiem (jo īpaši aizdevumiem, garantijām un pašu kapitālu). Sīkāka informācija par jauno dotācijas ekvivalenta metodoloģiju un agrāko metodoloģiju, kuras pamatā ir neto naudas plūsma, ir sniegta šeit: Oficiālās attīstības palīdzības (OAP) modernizācija – ESAO

¹⁰ ES kolektīvā OAP ir summa, ko veido OAP no ES dalībvalstīm un tā daļa no ES iestāžu sniegtās OAP, kuru neieskaita dalībvalstīm vai ārpus ES esošiem līdzekļu devējiem, piemēram, Apvienotajai Karalistei. Lielāko daļu no ES iestāžu OAP tēriņiem ieskaita ES dalībvalstīm, t. i., dalībvalstu dotos ir iekļauta daļa no iestāžu OAP. OAP, ko sniedz no Eiropas Investīciju bankas (EIB) pašu resursiem, un Komisijas makrofinansālās palīdzības aizdevumus neieskaita dalībvalstīm, un tie ir papildinājums dalībvalstu OAP.

¹¹ Nominālā izteiksmē. Jāņem vērā, ka skaitļi par 2021. un 2022. gadu ir balstīti uz ESAO 2021. un 2022. gada galīgajiem datiem, savukārt 95,9 miljardi EUR ir balstīti uz sākotnējiem ESAO 2023. gada datiem, kas publicēti 2024. gada pavasarī.

¹² Saskaņā ar šeit izmantoto definīciju globālā OAP ietver ES kolektīvo un visu pārējo DAC un ar DAC nesaistīto līdzekļu devēju valstu, kuras ziņo ESAO, sniegto OAP.

lielāks nekā 0,49 % 2021. gadā un to *DAC* valstu kopējais rādītājs, kuras nav ES dalībvalstis un kuru OAP 2023. gadā bija 0,31 % no NKI (sk. 2. attēlu).

d. Četras ES dalībvalstis 2023. gadā sasniedza un pārsniedza 0,7 % OAP/NKI robežvērtību, un trīs ES dalībvalstis to sasniedza vai pārsniedza 2022. gadā (sk. 3. attēlu un 1. tabulu). Ja 2022. gadā OAP/NKI attiecība palielinājās 19 ES dalībvalstīs, saglabājās stabila 3 dalībvalstīs un samazinājās 5 dalībvalstīs, tad 2023. gada rādītāji liecina, ka OAP/NKI attiecība palielinājās 5 dalībvalstīs, saglabājās stabila 3 dalībvalstīs un samazinājās 19 dalībvalstīs ¹³.

16. Padome atzīmē, ka pēc tam, kad laikposmā no 2021. līdz 2022. gadam strauji palielinājās ES dalībvalstu palīdzības sniedzējvalstu bēgļu izmaksas (no 4,9 miljardiem EUR līdz 15,4 miljardiem EUR), šīs palīdzības sniedzējvalstu bēgļu izmaksas 2023. gadā samazinājās līdz 14,8 miljardiem EUR. Padome arī atzīmē, ka ievērojami ir turpinājis palielināties ES kolektīvais divpusējais OAP Ukrainai: no 1,4 miljardiem EUR 2021. gadā līdz 14,3 miljardiem EUR 2022. gadā un līdz 22,7 miljardiem EUR 2023. gadā ¹⁴.

17. Padome pauž gandarījumu par to, ka ir izveidots Starptautiskais forums par kopējo oficiālo atbalstu ilgtspējīgai attīstībai (*TOSSD*). Ievērojot OAP būtisko nozīmi, Padome uzsver, cik svarīgs ir *TOSSD* kā datu avots, lai labāk novērtētu un uzlabotu pārredzamību un zināšanas par resursiem, tādējādi sekmējot Programmas 2030. gadam ¹⁵ īstenošanu. Kā datu avots IAM 17.3.1. rādītājam ¹⁶ *TOSSD* nodrošina IAM finansējuma pārredzamību, aptverot visas oficiālās plūsmas un privātās summas, kas mobilizētas ilgtspējīgas attīstības atbalstam.

18. Padome turpinās uzraudzīt virzību un katru gadu ziņos, lai būtu iespējama pārredzamība un publiska atbildība.

¹³ Vārds “stabila” šeit norāda uz OAP un NKI attiecību, kuras izmaiņas, pamatojoties uz precīziem skaitļiem, nebija lielākas par 0,01 procentpunktu.

¹⁴ Dalībvalstu divpusējā neto OAP Ukrainai 2023. gadā samazinājās par 371 miljonu EUR, un ES iestāžu divpusējā neto OAP Ukrainai palielinājās par 8,9 miljardiem EUR, jo īpaši pateicoties makrofinansālās palīdzības aizdevumiem.

¹⁵ *TOSSD* vizualizācijas rīks.

¹⁶ Ārvalstu tiešie ieguldījumi (ĀTI), oficiālā attīstības palīdzība un jaunattīstības valstu sadarbība kā daļa no kopējā valsts budžeta.

PIELIKUMS

ES pašreizējās saistības un mērķi attiecībā uz OAP

(Padomes secinājumi, 2015. gada 26. maijs (dok. 9241/15, 31.–33. punkts))

(...) ES atkārtoti apstiprina savu kolektīvo apņemšanos panākt 0,7 % OAP/NKI mērķi laikā, kas noteikts programmā laikposmam pēc 2015. gada. Dalībvalstis, kas ES pievienojās pirms 2002. gada, vēlreiz apstiprina savu apņemšanos panākt 0,7 % OAP/NKI mērķi, ņemot vērā budžeta situāciju, bet tās, kas minēto mērķi jau ir sasniegušas, apņemas saglabāt vai palielināt šo līmeni; dalībvalstis, kas ES pievienojās pēc 2002. gada, tiecas palielināt savu OAP/NKI līmeni līdz 0,33 %.

Starptautiskajai sabiedrībai arī būtu jāpalīdz virzīt līdzekļus tur, kur vajadzība ir vislielākā, īpaši uz vismazāk attīstītajām valstīm un valstīm, kurās valda nestabilitāte un konflikti. Saistībā ar vispārējo apņemšanos OAP jomā un pilnībā respektējot atsevišķu dalībvalstu prioritātes attiecībā uz attīstības palīdzību ES vēlreiz apstiprina savu apņemšanos atbalstīt VAV. ES apņemas īstermiņā kolektīvi panākt mērķi atvēlēt OAP vismazāk attīstītajām valstīm 0,15–0,20 % apmērā no NKI un sasniegt 0,20 % OAP/NKI mērķi vismazāk attīstītajām valstīm termiņā, kas noteikts programmā laikposmam pēc 2015. gada.

Jaunais Eiropas Konsenss par attīstību “Mūsu pasaule, mūsu cieņa, mūsu nākotne” (Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju, Eiropas Parlamenta un Eiropas Komisijas kopīgs paziņojums, 2017. gada 7. jūnijs, 103. punkts)

ES kopīgi apņemas Programmas 2030. gadam darbības laikā kā OAP piešķirt 0,7 % no nacionālā kopienākuma (NKI). Lai resursus virzītu tur, kur tie visvairāk nepieciešami, jo īpaši uz vismazāk attīstītajām valstīm un nestabilām un konfliktu skartām valstīm, ES arī apņemas kolektīvi sasniegt mērķi īstermiņā VAV novirzīt OAP 0,15–0,20 % apmērā no NKI un Programmas 2030. gadam darbības laikā sasniegt 0,20 % OAP/NKI, ko novirza VAV. ES un tās dalībvalstis arī atzīst, ka jaunattīstības valstis Āfrikā saskaras ar īpašām problēmām. (...) Tās turpinās uzraudzīt virzību un katru gadu ziņos, lai būtu iespējama pārredzamība un publiska atbildība.

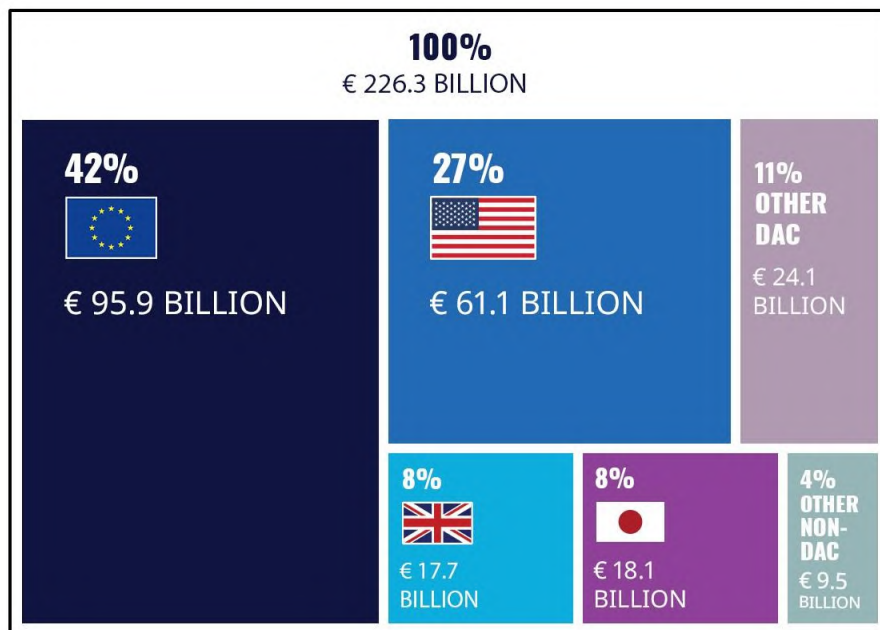
**Adisabebas rīcības programma (apstiprinājusi Ģenerālā asambleja 2015. gada 27. jūlija
Rezolūcijā 69/313, 51.–52. punkts)**

(...) OAP sniedzēji atkārtoti apstiprina savas attiecīgās OAP saistības, tostarp daudzu attīstīto valstu apņemšanos sasniegt mērķi – OAP 0,7 % apmērā no NKI un OAP 0,15–0,20 % apmērā no NKI vismazāk attīstītajām valstīm. Mūs iedrošina tās nedaudzās valstis, kuras ir izpildījušas vai pārsniegušas savu apņemšanos – OAP 0,7 % apmērā no NKI – un mērķi – OAP 0,15–0,20 % apmērā no NKI vismazāk attīstītajām valstīm. Mēs mudinām visas pārējās valstis pastiprināt centienus palielināt savu OAP un veikt konkrētus papildu pasākumus, lai tuvinātos izvirzītajiem OAP mērķiem. Mēs atzinīgi vērtējam Eiropas Savienības lēmumu, kurā no jauna apstiprināta kolektīvā apņemšanās programmas laikposmam pēc 2015. gada darbības laikā panākt OAP 0,7 % apmērā no NKI un pausta apņemšanās kopīgi sasniegt mērķi – īstermiņā panākt OAP 0,15–0,20 % apmērā no NKI vismazāk attīstītajām valstīm un programmas laikposmam pēc 2015. gada darbības laikā sasniegt OAP 0,20 % apmērā no NKI vismazāk attīstītajām valstīm. Mēs mudinām OAP sniedzējus apsvērt iespēju noteikt mērķi nodrošināt OAP vismaz 0,20 % apmērā no NKI vismazāk attīstītajām valstīm.

Mēs atzīstam, ka ir svarīgi nodrošināt, lai resursus ar visizdevīgākajiem noteikumiem saņemtu tie, kuriem ir vislielākās vajadzības un vismazāk spēju mobilizēt citus resursus. Šajā sakarā mēs ar lielām bažām norādām, ka vismazāk attīstītajām valstīm piešķiramās OAP īpatsvars ir samazinājies, un apņemamies apturēt šo samazinājumu. Mūs iedrošina tie, kuri vismaz 50 % no savas OAP piešķir vismazāk attīstītajām valstīm.

1. attēls – ES kolektīvā OAP salīdzinājumā ar to līdzekļu devēju valstu OAP, kas nav ES dalībvalstis, 2023. gadā

OFFICIAL DEVELOPMENT ASSISTANCE

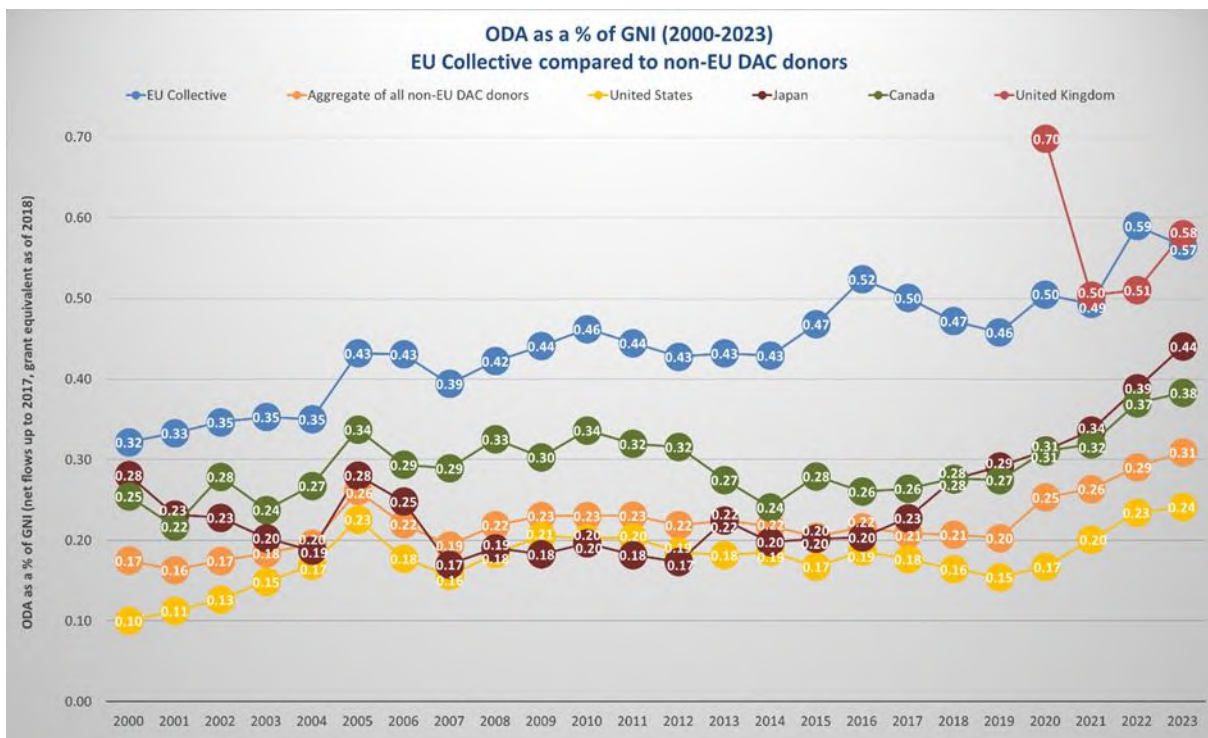
Preliminary figures for 2023 ODA
Source: OECD, April 2024

NB! 2023. gada dati ir provizoriski.

NB! Rādītāji ir izteikti dotāciju ekvivalentos.

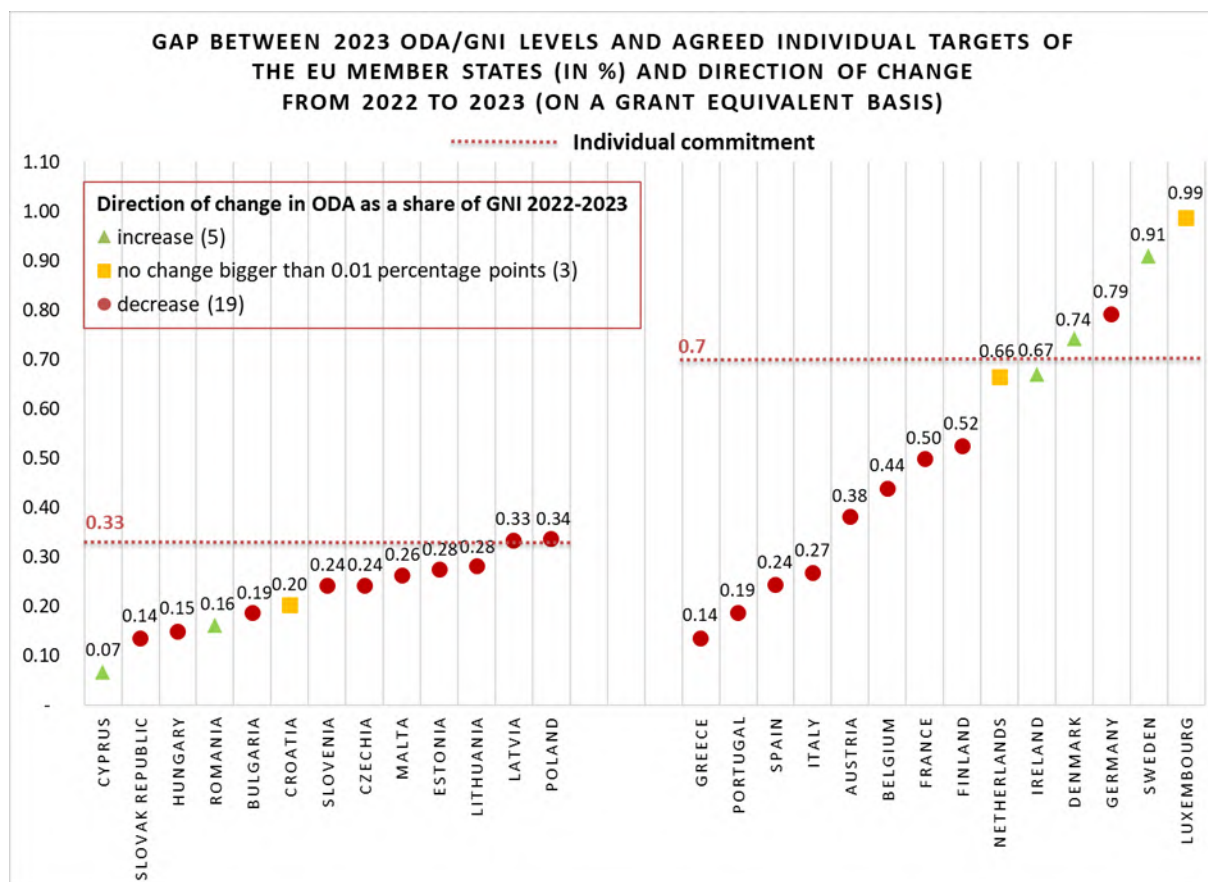
2. attēls – ES kolektīvā OAP, izteikta % no NKI, salīdzinājumā ar tādu *DAC* līdzekļu devēju OAP, kas nav ES dalībvalstis, konkrētā laikposmā

NB! Šajā grafikā ES kolektīvajos rādītājos par katru gadu ir ņemtas vērā tikai tās valstis, kas konkrētajā laikposmā bija ES dalībvalstis, savukārt visu to *DAC* līdzekļu devēju valstu, kuras nav ES dalībvalstis, kopējā rādītājā ir ņemtas vērā tikai tās valstis, kuras nav ES dalībvalstis un kuras konkrētajā laikposmā bija *DAC* locekles. Proti, ES kolektīvais finansējums ietver Apvienoto Karalisti līdz 2019. gadam (ieskaitot), bet sākot no 2020. gada vairs neietver, ņemot vērā tās izstāšanos no Eiropas Savienības, kas stājās spēkā 2020. gada februārī, un, sākot ar 2020. gadu, Apvienotā Karaliste ir iekļauta visu to *DAC* līdzekļu devēju valstu kopējā rādītājā, kuras nav ES dalībvalstis. Atsevišķi ir parādītas arī G7 valstis, kas nav ES dalībvalstis (bet arī ir *DAC* līdzekļu devējas).

NB! Visas summas izteiktas pašreizējās cenās. 2023. gada dati ir provizoriski.

3. attēls – Atšķirības starp ES dalībvalstu 2023. gada OAP/NKI līmeņiem un to saskaņotajiem individuālajiem mērķiem un pārmaiņu virziens no 2022. līdz 2023. gadam

NB! Aprēķiniem izmantotas pašreizējās cenas. 2023. gada dati ir provizoriski.

NB! Par palielinājumu vai samazinājumu uzskata tikai tādas absolūtās izmaiņas, kas ir vienādas ar vai lielākas par 0,01 procentpunktu. Šāda metodoloģija ir visu laiku konsekventi piemērota, un tās mērķis ir nepieļaut, ka nelielas izmaiņas tiek uzskatītas par palielinājumu vai samazinājumu. Dalībvalstis, kurās bijis neliels palielinājums vai neliels samazinājums, ir starp tām dalībvalstīm, kuras uzskata par stabilām.

1. tabula – ES dalībvalstu un ES kolektīvā OAP 2013.–2023. gadā

Member State	2013		2014		2015		2016		2017		2018		2019		2020		2021		2022		2023		Change 2022-2023	
	EUR Million	% of GNI	EUR Million	% of GNI	EUR Million	% of GNI	EUR Million	% of GNI	EUR Million	% of GNI	EUR Million	% of GNI	EUR Million	% of GNI	EUR Million	% of GNI	EUR Million	% of GNI	EUR Million	% of GNI	EUR Million	% of GNI	Volume in EUR Million	% of GNI
Austria	882	0.27	930	0.28	1,193	0.35	1,479	0.42	1,110	0.30	990	0.26	1,099	0.28	1,117	0.30	1,240	0.31	1,756	0.39	1,807	0.38	50.74	-0.0124
Belgium	1,732	0.45	1,844	0.46	1,717	0.42	2,080	0.50	1,948	0.45	1,959	0.43	1,943	0.41	2,056	0.48	2,212	0.43	2,526	0.45	2,613	0.44	86.97	-0.0145
Bulgaria	37	0.10	37	0.09	37	0.09	61	0.13	55	0.11	58	0.11	58	0.10	75	0.13	77	0.12	221	0.27	157	0.19	-64.08	-0.0838
Croatia	34	0.08	54	0.13	46	0.09	37	0.07	48	0.10	67	0.13	64	0.12	68	0.13	74	0.13	131	0.19	136	0.20	4.90	0.0079
Cyprus	15	0.10	14	0.09	16	0.09	–	–	–	–	21	0.12	18	0.09	13	0.06	17	0.07	13	0.05	17	0.07	3.57	0.0135
Czechia	159	0.11	160	0.11	179	0.12	235	0.14	270	0.15	259	0.13	276	0.13	262	0.13	310	0.13	1,000	0.38	730	0.24	-269.64	-0.1372
Denmark	2,205	0.85	2,264	0.86	2,313	0.85	2,142	0.75	2,172	0.74	2,195	0.72	2,281	0.72	2,327	0.72	2,470	0.71	2,635	0.67	2,851	0.74	215.93	0.0717
Estonia	23	0.13	28	0.14	31	0.15	39	0.19	38	0.16	41	0.16	43	0.16	44	0.17	51	0.16	191	0.54	101	0.28	-90.01	-0.2632
Finland	1,081	0.54	1,232	0.59	1,161	0.55	958	0.44	961	0.42	834	0.36	1,010	0.42	1,122	0.47	1,219	0.47	1,536	0.57	1,452	0.52	-83.93	-0.0495
France	8,540	0.41	8,005	0.37	8,149	0.37	8,701	0.38	10,052	0.43	10,283	0.43	10,908	0.44	12,394	0.53	13,112	0.51	15,228	0.56	14,266	0.50	-961.54	-0.0608
Germany	10,717	0.38	12,486	0.42	16,173	0.52	22,368	0.70	22,182	0.67	21,163	0.61	21,616	0.61	25,191	0.73	28,135	0.76	33,890	0.85	33,924	0.79	33.69	-0.0556
Greece	180	0.10	186	0.11	215	0.12	333	0.19	278	0.16	246	0.13	329	0.18	286	0.17	288	0.16	343	0.17	301	0.14	-41.90	-0.0294
Hungary	97	0.10	109	0.11	140	0.13	180	0.17	132	0.11	241	0.21	279	0.21	367	0.27	368	0.28	353	0.26	281	0.15	-71.60	-0.1106
Ireland	637	0.46	615	0.38	648	0.32	726	0.32	743	0.32	792	0.31	870	0.32	867	0.31	977	0.30	2,292	0.63	2,603	0.67	311.61	0.0382
Italy	2,584	0.17	3,022	0.19	3,609	0.22	4,601	0.27	5,197	0.30	4,397	0.25	3,941	0.22	3,728	0.22	5,146	0.29	6,319	0.33	5,561	0.27	-758.10	-0.0601
Latvia	18	0.08	19	0.08	21	0.09	27	0.11	28	0.11	29	0.10	31	0.10	36	0.12	40	0.12	137	0.36	132	0.33	-5.70	-0.0235
Lithuania	38	0.11	34	0.10	43	0.12	52	0.14	53	0.13	55	0.12	60	0.13	63	0.13	73	0.14	231	0.36	176	0.28	-54.99	-0.0764
Luxembourg	323	1.00	319	1.06	327	0.95	354	1.00	376	1.00	401	0.98	421	1.03	397	1.03	456	0.99	504	1.00	536	0.99	32.38	-0.0099
Malta	14	0.20	15	0.20	15	0.17	19	0.20	22	0.21	28	0.25	37	0.30	47	0.40	44	0.32	43	0.28	46	0.26	3.28	-0.0132
Netherlands	4,094	0.67	4,200	0.64	5,162	0.75	4,491	0.65	4,399	0.60	4,795	0.62	4,727	0.59	4,702	0.59	4,471	0.52	6,152	0.67	6,808	0.66	655.53	-0.0043
Poland	367	0.10	341	0.09	397	0.10	600	0.15	603	0.13	649	0.14	694	0.14	728	0.14	832	0.15	3,325	0.53	2,408	0.34	-916.54	-0.1937
Portugal	368	0.23	324	0.19	278	0.16	310	0.17	338	0.18	349	0.18	367	0.17	362	0.18	388	0.18	497	0.21	487	0.19	-10.28	-0.0242
Romania	101	0.07	161	0.11	143	0.09	184	0.11	195	0.11	211	0.11	227	0.10	271	0.13	353	0.15	392	0.14	505	0.16	113.41	0.0201
Slovak Republic	65	0.09	63	0.09	77	0.10	96	0.12	106	0.13	117	0.13	103	0.11	124	0.14	131	0.14	163	0.15	161	0.14	-2.03	-0.0188
Slovenia	46	0.13	46	0.12	57	0.15	74	0.19	67	0.16	71	0.16	78	0.17	80	0.17	98	0.19	160	0.29	151	0.24	-9.75	-0.0452
Spain	1,769	0.17	1,415	0.13	1,259	0.12	3,819	0.34	2,271	0.19	2,449	0.20	2,629	0.21	2,621	0.23	3,080	0.26	4,066	0.30	3,544	0.24	-521.24	-0.0588
Sweden	4,389	1.01	4,698	1.09	6,391	1.40	4,425	0.94	4,935	1.02	5,085	1.07	4,650	0.96	5,571	1.14	5,018	0.91	5,190	0.89	5,185	0.91	-5.43	0.0171
United Kingdom	13,461	0.70	14,519	0.70	16,725	0.70	16,325	0.70	16,051	0.70	16,435	0.70	17,300	0.70										
EU MS Aggregate	53,975	0.41	57,139	0.41	66,522	0.46	74,716	0.51	74,629	0.49	74,218	0.47	76,060	0.46	64,919	0.49	70,679	0.49	89,296	0.56	86,941	0.51	-2,355	-0.0522
EU Institutions' ODA not imputed to EU Member States and other donors	2,873		2,131		1,372		2,750		1,926		627		-829		2,418		894		3,982		8,998		5,015	
EU Collective	56,848	0.43	59,270	0.43	67,894	0.47	77,466	0.52	76,555	0.50	74,845	0.47	75,230	0.46	67,337	0.50	71,574	0.49	93,278	0.59	95,939	0.57	2,661	-0.0244

NB! Laikposmam līdz 2017. gadam rādītāji ir izteikti neto naudas plūsmās un sākot no 2018. gada – kā dotāciju ekvivalenti. Visas summas izteiktas pašreizējās cenās. 2023. gada dati ir provizoriski.

NB! Šajā tabulā un tās kopējos un kolektīvajos rādītājos par katru gadu ir ņemtas vērā tikai tās valstis, kuras konkrētajā laikposmā bija ES dalībvalstis. Proti, ES kopējais un kolektīvais rādītājs ietver Apvienoto Karalisti līdz 2019. gadam (ieskaitot), bet sākot no 2020. gada vairs neietver, ņemot vērā tās izstāšanos no Eiropas Savienības, kas stājas spēkā 2020. gada februārī.

NB! Apzīmējums “—” norāda, ka attiecīgā dalībvalsts nav paziņojusi OAP datus par attiecīgo gadu.

2. tabula – ES dalībvalstu OAP un ES kolektīvā OAP vismazāk attīstītajām valstīm 2020.–2022. gadā

Member State	2020		2021		2022	
	EUR Million	% of GNI	EUR Million	% of GNI	EUR Million	% of GNI
Austria	268	0.07	279	0.07	293	0.07
Belgium	684	0.16	706	0.14	711	0.13
Bulgaria	16	0.03	14	0.02	12	0.01
Croatia	9	0.02	11	0.02	8	0.01
Cyprus	2	0.01	2	0.01	1	0.01
Czechia	54	0.03	59	0.03	57	0.02
Denmark	676	0.21	755	0.22	552	0.14
Estonia	8	0.03	9	0.03	6	0.02
Finland	334	0.14	409	0.16	304	0.11
France	3,349	0.14	3,287	0.13	3,331	0.12
Germany	4,997	0.15	5,145	0.14	4,846	0.12
Greece	42	0.03	49	0.03	39	0.02
Hungary	45	0.03	57	0.04	29	0.02
Ireland	339	0.12	359	0.11	386	0.11
Italy	938	0.06	1,422	0.08	966	0.05
Latvia	6	0.02	6	0.02	11	0.03
Lithuania	11	0.02	12	0.02	16	0.02
Luxembourg	183	0.48	209	0.45	231	0.46
Malta	1	0.01	2	0.02	1	0.01
Netherlands	983	0.12	789	0.09	1,092	0.12
Poland	114	0.02	130	0.02	103	0.02
Portugal	100	0.05	130	0.06	77	0.03
Romania	41	0.02	41	0.02	36	0.01
Slovak Republic	19	0.02	22	0.02	16	0.02
Slovenia	11	0.02	14	0.03	32	0.06
Spain	522	0.05	582	0.05	499	0.04
Sweden	1,726	0.35	1,778	0.32	1,656	0.28
EU MS Aggregate	15,476	0.12	16,279	0.11	15,313	0.10
EU Institutions' regional ODA known to benefit LDCs (not including UK share)	798		268		31	
EU Collective	16,274	0.12	16,547	0.11	15,344	0.10

NB! Visas summas izteiktas pašreizējās cenās.

NB! Šajā tabulā un tās kopējos un kolektīvajos rādītājos par katru gadu ir ņemtas vērā tās valstis, kuras konkrētajā laikposmā bija ES dalībvalstis. Tāpēc Apvienotās Karaliste, ņemot vērā tās izstāšanos no Eiropas Savienības, kas stājās spēkā 2020. gada 1. februārī, nav iekļauta.

NB! ES kolektīvie rādītāji ietver dalībvalstu divpusējo neto OAP vismazāk attīstītajām valstīm, ieskaitīto daudzpusējo OAP vismazāk attīstītajām valstīm un reģionālo OAP, par kuru zināms, ka tā sniedz labumu vismazāk attīstītajām valstīm, kā arī ES iestāžu reģionālo OAP, par kuru zināms, ka tā sniedz labumu vismazāk attīstītajām valstīm (neiekļaujot Apvienotās Karalistes daļu).